

UDRUGA ZA
RAZVOJ
HRVATSKE
www.urh.hr

'Toplifikacija naselja na obnovljive izvore energije'

Sisak, 27.-28.11.2008.

A. Mikulandrić, dipl.ing.str.

**Centralizirani toplinski sustavi
(CTS) na obnovljive izvore energije
(OIE) – biomasu i primjeri iz
prakse u
R. Hrvatskoj i R. Sloveniji**

REPUBLIKA HRVATSKA

- Mreža centraliziranog toplinskog sustava (CTS-a) mjesta Žakanje
- Mreža centraliziranog toplinskog sustava (CTS-a) mjesta Vojnić
- Mreža centraliziranog toplinskog sustava (CTS-a) mjesta Pokupsko

REPUBLIKA SLOVENIJA

- Mreža centraliziranog toplinskog sustava (CTS-a) mjesta Vransko

Mreža centraliziranog toplinskog sustava (CTS-a) mesta Žakanje

Izrađena dokumentacija

- Projekt područnog grijanja, Institut Hrvoje Požar, Zagreb, lipanj 2005.
- Idejno rješenje za ishođenje lokacijske dozvole, ENERKON d.o.o., Zagreb, lipanj 2006.
- Glavni projekt (u izradi), ENERKON d.o.o., Zagreb

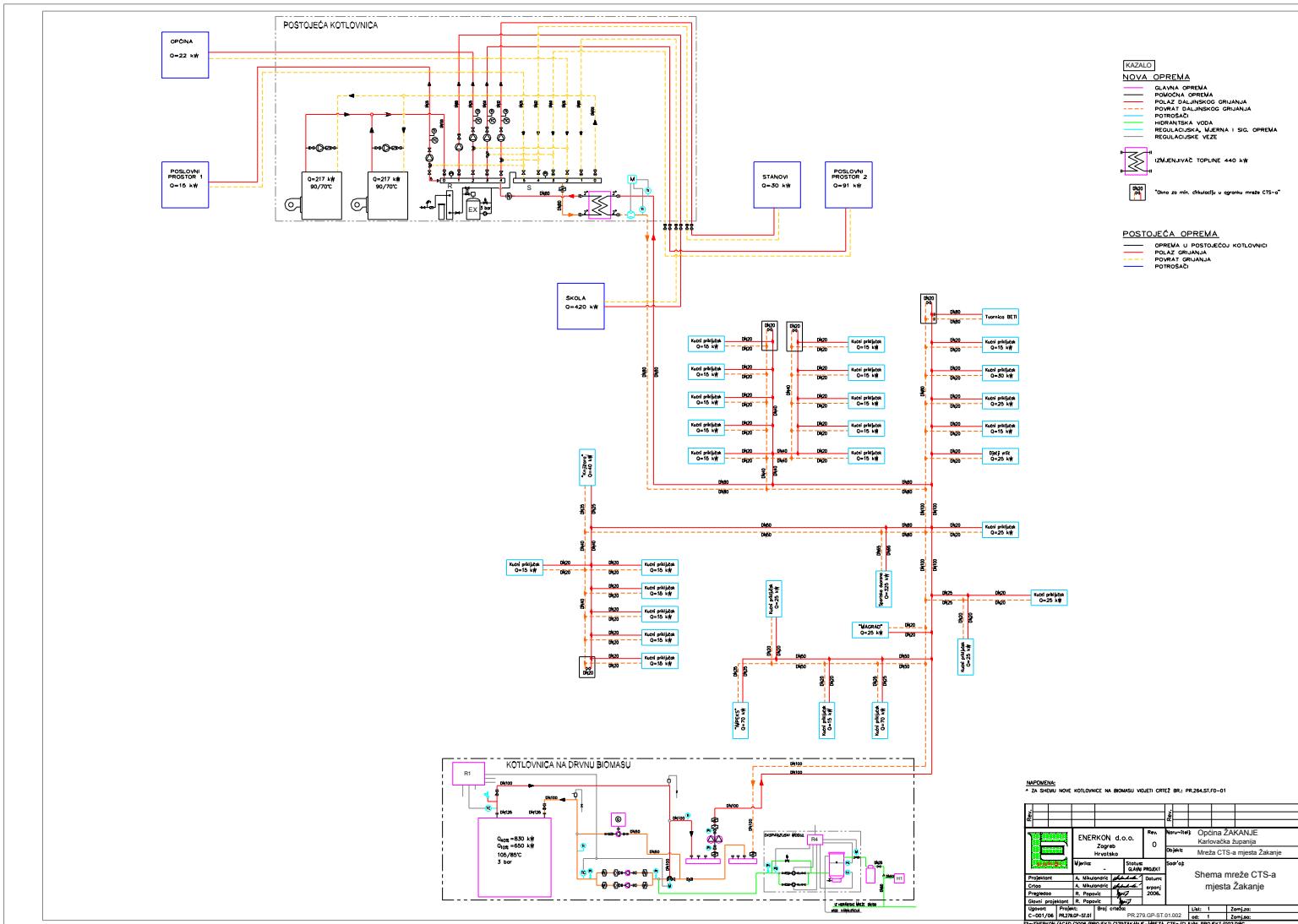
Postojeće stanje

- “stara” toplovodna kotlovnica snage 430 kW, 2 toplovodna kotla snage 217 kW ložena na ekstra lako loživo ulje

Buduće stanje

- “nova” toplovodna kotlovnica snage 650/850 kW, toplovodni kotao ložen nadrvnu biomasu (sječka 20x20x50 mm)

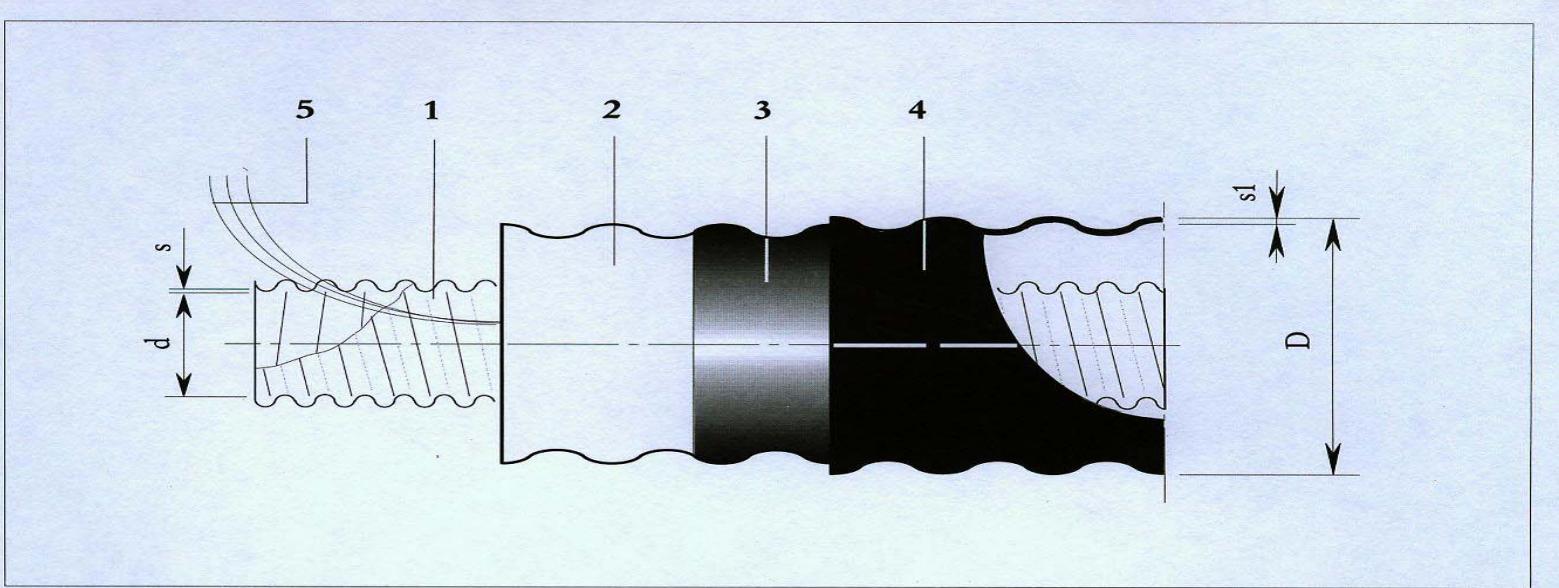
Shema mreže CTS-a

Specifikacija glavne opreme

- predizolirana čelična cijev CASAFLEX
ϕ127/182, proizvođač BRUGG
- spojni fitinzi i armatura
- uređaj za daljinski nadzor i detekciju propuštanja vlage u izolaciju
- pločasti izmjenjivač topline 440 kW
- kućne podstanice za grijanje i PTV snage 15 kW do 325 kW

Izgled predizolirane cijevi

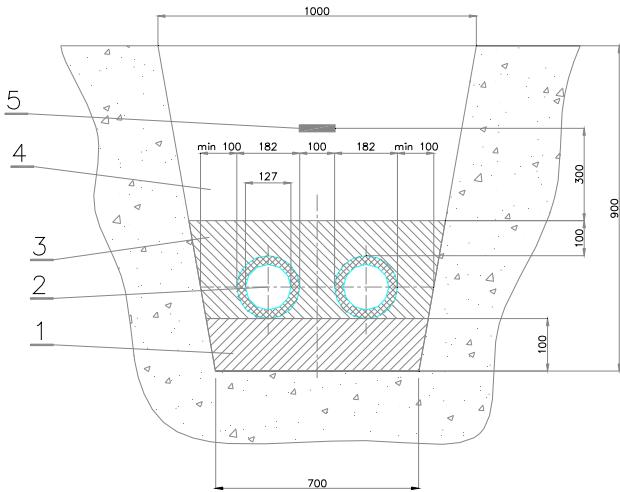

Poz	Materijal
1	Savitljiva unutrašnja cijev od krom-nikl čelika X5 CrNi 18/9 materilal br. 1.4301, DIN 17 441
2	Elastična poliuretanska pjena, bez sadržaja fluor-ugljikovodika, postojana do 130 °C, koeficijent toplinske vodljivosti $\lambda \leq 0,032 \text{ W/mK}$ kod srednje temperature od 50 °C.
3	PE-LD - folija
4	Vanjski zaštitni omotač od crnog polietilena PE-LD (VDE 0209), bešavno ekstrudirana i valovita. Služi za zaštitu od mehaničkih djelovanja i prodora vlage.
5	Signalni vodići: (a) 1 x CrNi, (b) 1 x Cu izoliran; (c) 1 x Cu Par vodića: a + b (crvena + zelena) = WIREM/BRANDES sistem b + c (Cu-bijela + zelena) = Nordijski sistem

Kućna podstanica za grijanje i PTV

Presjek rova za polaganje predizoliranih cijevi

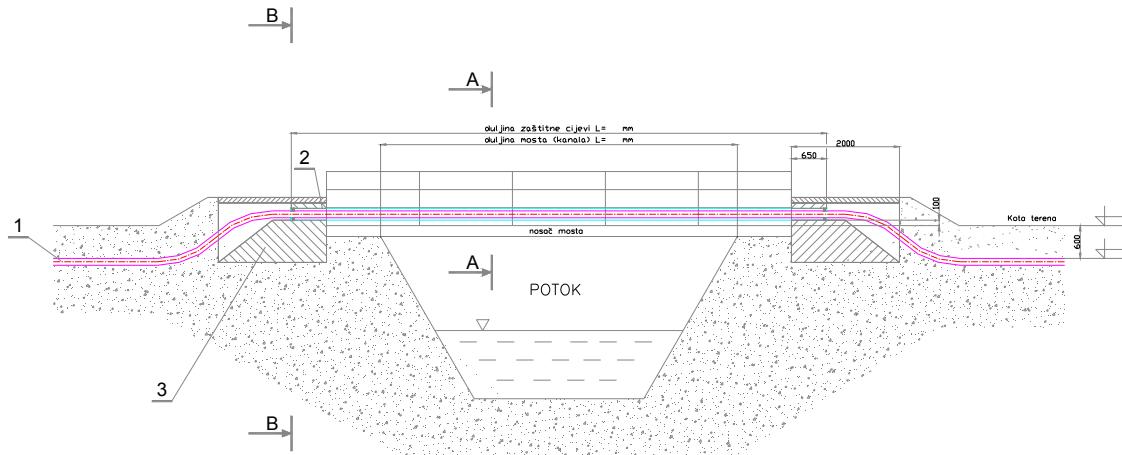

7			
6			
5	Traka za upozorenje	kao CFL 5.420	kao BRUGG
4	Zemlja od iskopa	–	–
3	Isprani pijesak	granulacije 0–3 ili 4 mm	–
2	Predizolirana celična cijev DN100	kao CFL Ø127/182	kao BRUGG
1	Isprani pijesak	granulacije 0–3 ili 4 mm	–
Poz.	Naziv	Oznaka	Proizvodač

Rev.	ENERKON d.o.o. Zagreb Hrvatska	Rev.	Naručitelj: Općina ŽAKANJE Karlovачka županija
E ENERKON	Mjerilo: <u>–</u>	Status: <u>IDEJNO RJESENJE</u>	Objekt: Mreža CTS-a mjesto Žakanje
Projektant: A. Mikulandrić	Crtao: A. Mikulandrić	Datum: lipanj 2006.	Sadržaj: Presjek rova za polaganje cjevovoda DN100 mreže CTS-a
Pregledao: R. Popović	Glavni projektant: R. Popović		
Ugovor: C-001/06	Projekt: PR.279.IR	Broj crteža: PR.279.LD-02	List: 1 Zamj.za: od: 1 Zamj.za:

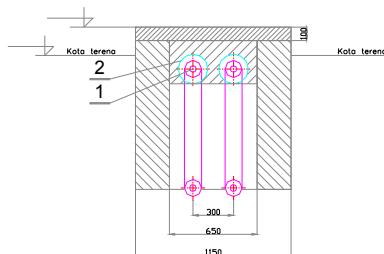
File:ENERKON/ACAD/2006/PROJEKTI/279ZAKANJE-MREZA CTS-a/LD-02.DWG

Prijelaz cjevovoda preko potoka

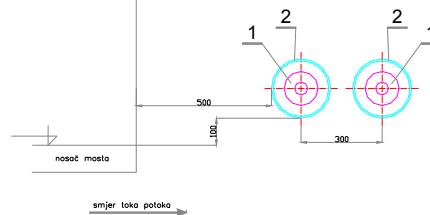
PRESJEK B - B

M 1:20

PRESJEK A - A

M 1:5

NAPOMENE:

1. Prijelaz preko potoka izvesti nizvodno od postojećeg mosta no udaljenosti od 0,5 m.
2. Izmjere prekontroliрати na licu mjesto.
3. Krajeve zaštitne cijevi zatvрiti britvenim prstenom.

Poz.	Naziv	Oznake	Proizvođač
7			
6			
5			
4			
3	Belonski blok	-	-
2	Čelična betonova cijev DN200 (ø219,1x6,5)	-	-
1	Predzidirana želzna cijev DN40 (ø48/ø126)	kao CASAFLEX	kao BRUGG

Rev.	Rev.			
	Općina ŽAKANJE Karlovacka županija			
ENERKON d.o.o. Zagreb Hrvatska	Objekt: Mreža CTS-a mjesto Žakanje			
Mjera: 1:50, 1:20, 1:5	Sadržaj: Skica prijelaza cjevovoda preko potoka			
Projektant: A. Mikuladrić	Status: IDEJNO RJESENJE			
Crtao: A. Mikuladrić	Datum: lipanj 2006.			
Pregledao: R. Popović				
Glavni projektant: R. Popović				
Ugovor: C-001/06	Projekt: PR.279.IR	Broj crteža: PR.279.LD-04	List: 1	Zamj.zo:
			od: 1	Zamj.za:

Mreža centraliziranog toplinskog sustava (CTS-a) mesta Vojnić

Izrađena dokumentacija

- Idejno rješenje za ishođenje lokacijske dozvole, ENERKON d.o.o., Zagreb, prosinac 2007.

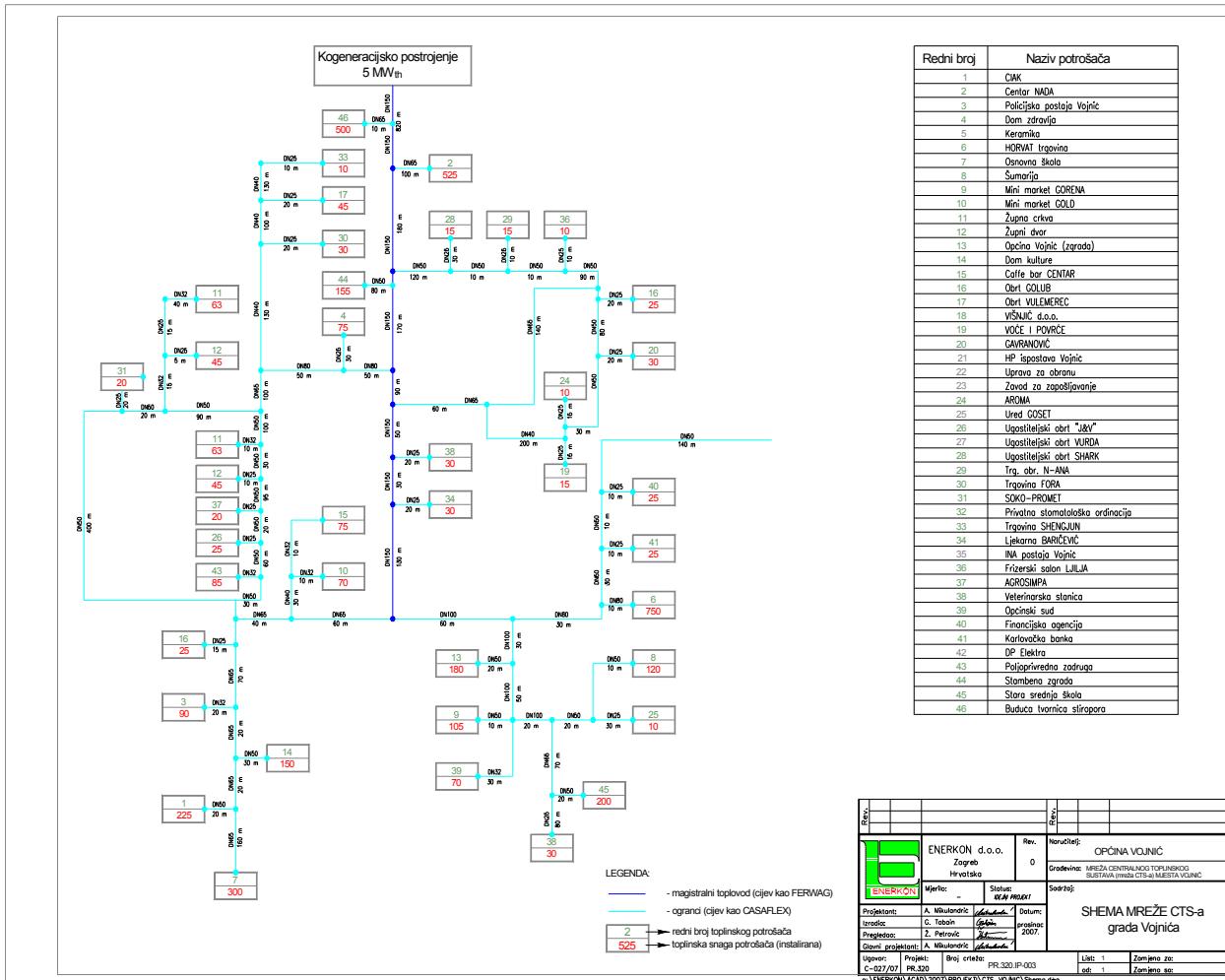
Postojeće stanje

- poslovni prostori grijani na kruta goriva i loživo ulje, kućanstva grijana na kruta goriva

Buduće stanje

- priključenje na CTS grada Vojnića svih potrošača koji su iskazali interes – ukupna toplinska snaga oko 4,3 MW

Shema mreže CTS-a grada Vojnića

Mreža CTS-a

- magistralni toplovod DN150, oko 3.500 m, predizolirana čelična cijev – ravna
- ogranci prema potrošačima, predizolirana čelična cijev – orebrena, DN100 – DN25, ukupna duljina cijevi oko 7.000 m
- kućni priključci – podstanice
- najveći potrošač 750 kW

Zaključci

- niža cijena toplinske energije u odnosu na klasična kruta i tekuća goriva
- manji investicijski troškovi
- pouzdanost opskrbe povećana
- nema štetnih emisija u okoliš
- nema opasnosti od požara i eksplozije
- **u R. Hrvatskoj do danas nema izvedenih CTS-a**

PROBLEMI kod realizacije projekata CTS-a

- dobivanje lokacijske i građevinske dozvole (neriješeni imovinsko-pravni odnosi, GUP)
- pronalaženje sredstava za financiranje od strane lokalne samouprave
- nedovoljni angažman države glede dobivanja povoljnih kredita i subvencija za financiranje projekata

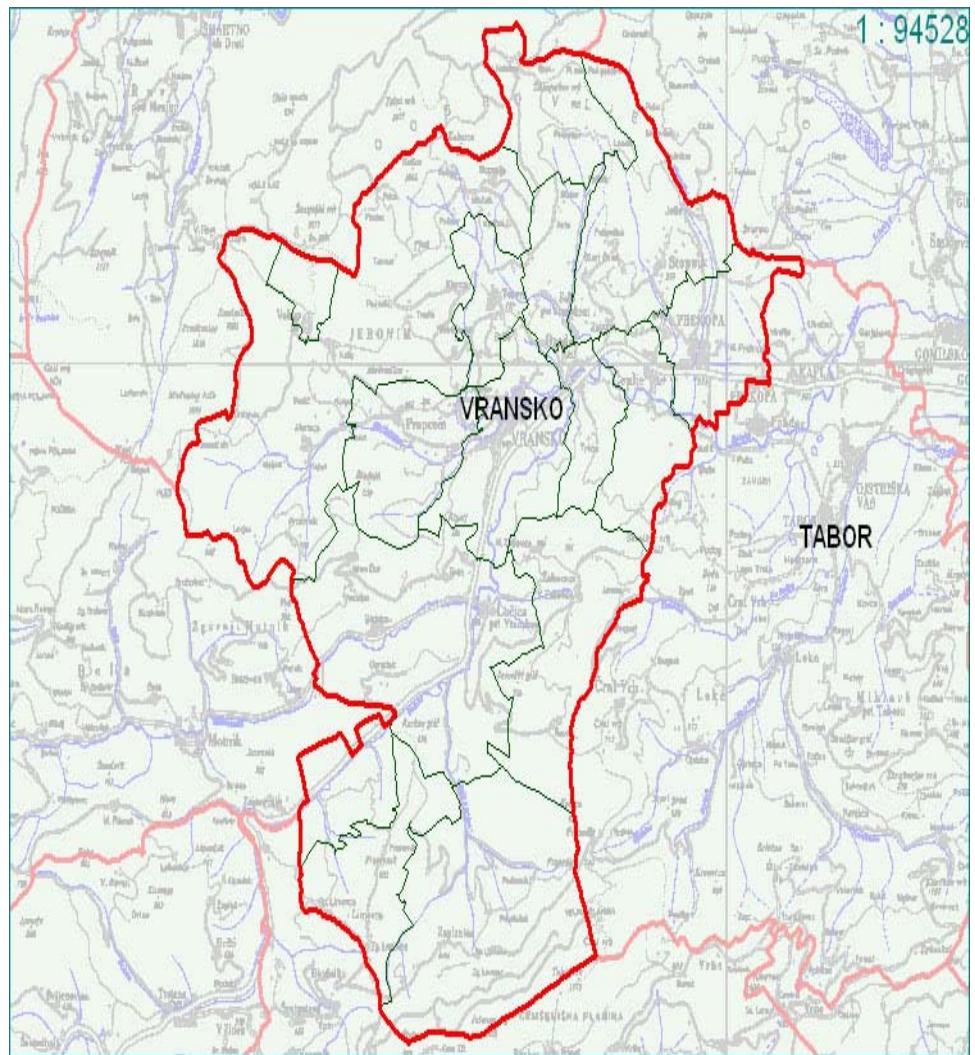

PRIMJER IZ SLOVENIJE

OPĆINA VRANSKO

Općina Vransko

- Površina općine je oko 53 km^2
- Oko 77% općine Vransko je pokriveno šumom
- Općina Vransko ima oko 2.500 stanovnika

- Općina je aktivna u razvijanju svijesti zaštite okoliša
- Osnovna škola Vransko je uključena u sistem Eko škola
- Veliki doprinos ekologiji u kraju

- Godine 1999. izrađena energetska strategija općine
- Godine 1999. izrađena investicijska studija za daljinsko grijanje
- Godine 2002. izrađena dokumentacija za građevnu dozvolu i izvedbeni projekt
- Godine 2003. osnovana tvrtka za potrebe grijanja vođenja investicije

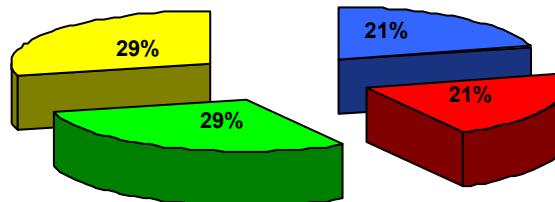
- **Vlada R. Slovenije je 3. lipnja 2004. poduprla izvedbu projekta daljinskoga grijanja nadrvnu biomasu**
- 7. lipnja 2004. potpisan ugovor s vladom R. Slovenije

Izvori financiranja

- Učešće kapitala RS (Projekt GEF) - 21 %
- Nepovratna sredstva AURE - 21 %
- Kredit Eko sklad (fond) - 29 %
- Vlastita sredstva - 29 %

Izvori financiranja

■ Ulog kapitala RS (Projekt GEF)	■ Nepovratna sredstva AURE
■ Kredit Eko sklad	■ Vlastita sredstva

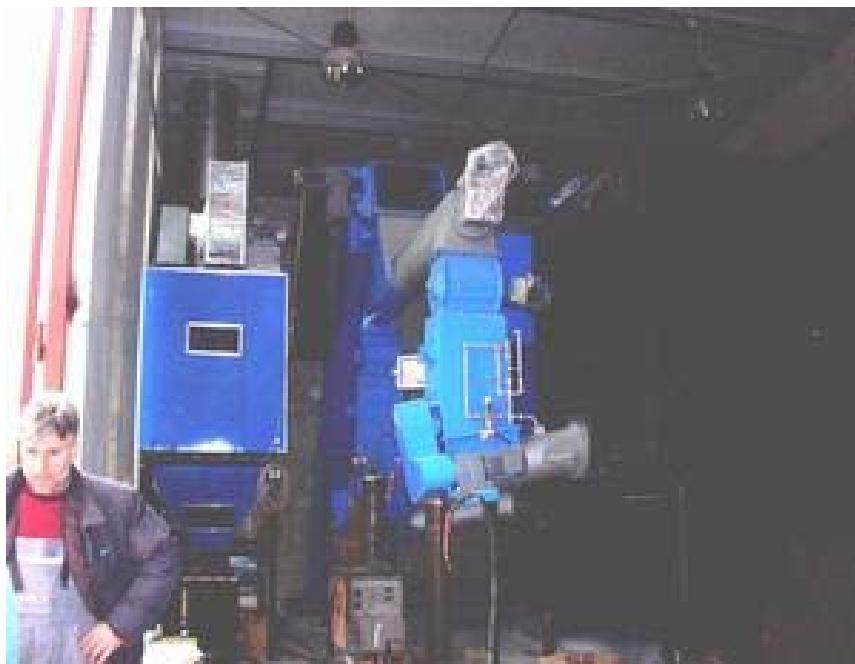
Početak izgradnje

- U srpnju 2004. počela izgradnja kotlovnice nadrvnu biomasu s daljinskim grijanjem mesta Vransko

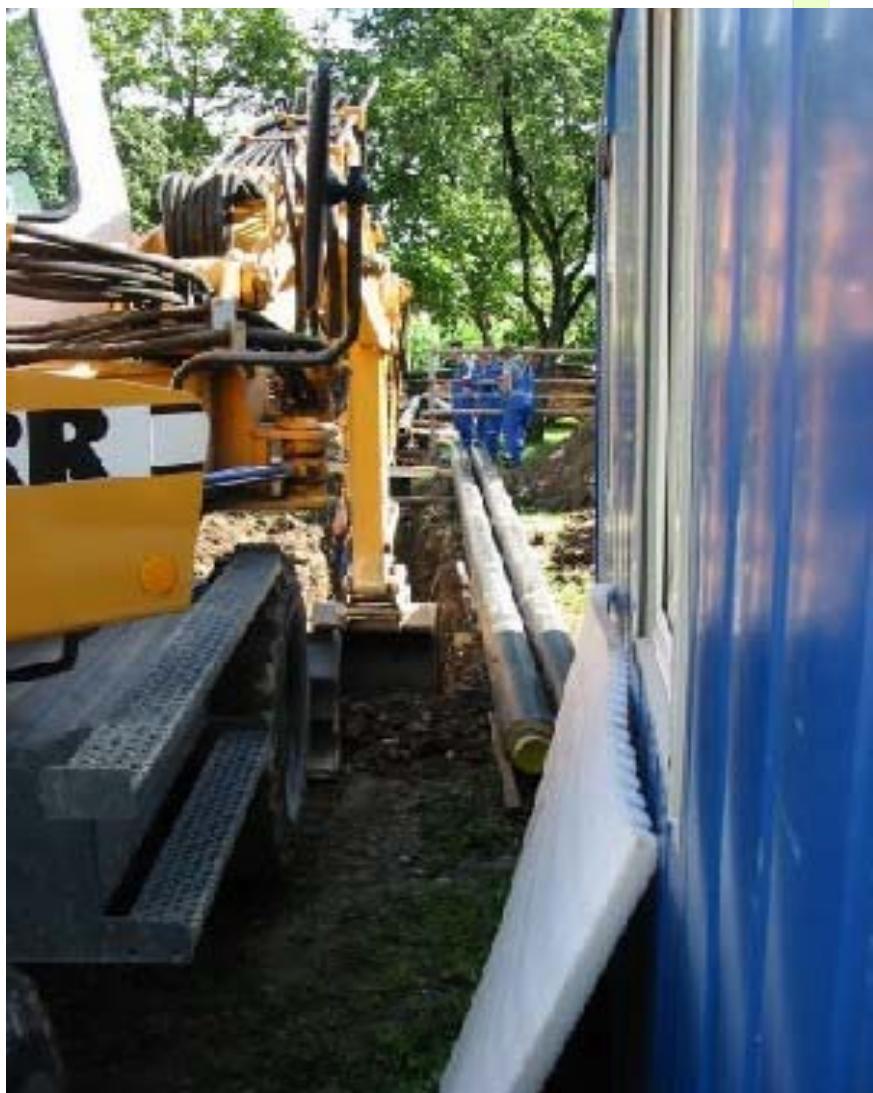

DANI OTVORENIH VRATA

DANI OTVORENIH VRATA

CTS na drvnu biomasu Vransko

ukupna toplinska snaga 4,7 MW

kotlovnice

kotao na biomasu 3,2 MW

pomoćni kotao na loživo ulje 1,5 MW

godišnje potrebe za toplinom 6,6 GWh

potrebna količina biomase 10.088 m³

potrebna količina loživog ulja 4.000 litara

duljina trase toplovoda 9.057 m

CTS na drvnu biomasu Vransko

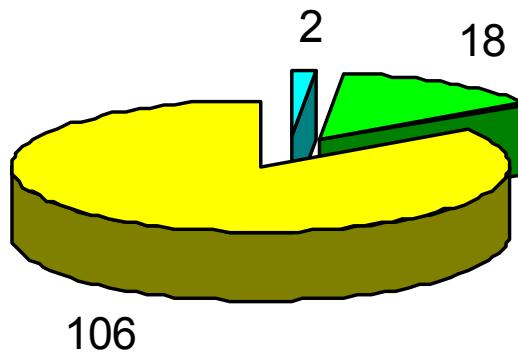
broj priključaka	126
priklučna vršna snaga	4,7 MW
kućanstva	1.470 kW
veliki potrošači	3.155 kW
smanjenje emisije CO ₂	1.670 tona/god.
vrijednost investicije	2.220.000 EUR
početak otplate	svibanj 2005.

OBRAČUNSKA CIJENA ISPORUČENE TOPLINSKE ENERGIJE:

**prosječna cijena:
60,52 EUR / MWh bez PDV-a**

Broj priključaka na CTS mjesta Vransko

Broj priključaka na CTS mjesta Vransko (ukupno 128 priključaka)

industrija

veći stambeni objekti

pojedinačne kuće

- U međuvremenu se planira proširenje mreže
- Gradi se novo naselje sa 158 stanova koje će se priključiti na CTS mjesta Vransko, kao i 36 novih priključaka na glavnom trgu u Vranskom

- Poduzeće sa 60 godišnjom tradicijom
- Intenzivna proizvodnja kotlova od 1980. godine

Hvala na pozornosti!